

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол № 5 від 29. 03. 2021 року
Голова Приймальної комісії

Віктор ОГНЕВ'ЮК

**Програма
фахового випробування з фізичної терапії**

Освітній рівень: другий (магістерський)
Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація: 227.01 Фізична терапія
Освітня програма: 227.01.04 Фізична терапія
На основі: освітнього ступеня бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

ПОГОДЖЕНО
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
На засіданні кафедри фізичної
терапії та біокінезіології
протокол № 2 від 16 лютого 2021 р.

Завідувач кафедри

Валентин САВЧЕНКО

Київ – 2021

ОПИС ПРОГРАМИ

Для навчання за освітньою програмою 227.01.04 Фізична терапія другого (магістерського) рівня вищої освіти вступники повинні знати:

- основні положення фізичної терапії, характеристику медичних та реабілітаційних установ в Україні, характеристику реабілітаційного діагнозу: структуру, принципи складання, види та засоби терапії;
- основні методи дослідження у фізичній терапії (оцінка функціонального стану органів кровообігу та дихання, толерантності до фізичного навантаження);
- клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної дії фізичних вправ, етапи фізичної терапії та рухові режими, періоди застосування фізичних вправ при різних захворюваннях, класифікацію і характеристика фізичних вправ;
- основні засоби та форми лікувальної фізичної культури, організацію занять лікувальної фізичної культури (кабінет ЛФК, обладнання кабінету ЛФК), принципи складання індивідуальних комплексів з фізичної терапії, основи класичного та елементи лікувального масажу, загальні поняття про санаторно-курортне лікування та преформовані фізичні чинники (апаратну фізіотерапію);
- особливості фізичної терапії при основних захворюваннях внутрішніх органів, хірургічних захворюваннях, в травматології та ортопедії, при захворюваннях нервової системи (в т.ч. числі дитячому церебральному паралічі).

Мета фахового вступного випробування – встановити рівень володіння знаннями з фізичної терапії за навчальним матеріалом з курсів «Основи фізичної терапії», «Методи дослідження у фізичній терапії», «Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів», «Фізична терапія при хірургічних захворюваннях», «Фізична терапія у травматології та ортопедії», «Фізична терапія при захворюваннях нервової системи», «Лікувальний масаж», «Преформовані фізичні чинники», «Курортологія».

Форма проведення додаткового фахового вступного випробування: тестування, тривалість тестування – 1 година 20 хвилин.

Вимоги до вступників

Достатній рівень володіння навчальним матеріалом з курсів «Основи фізичної терапії», «Методи дослідження у фізичній терапії», «Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів», «Фізична терапія при хірургічних захворюваннях», «Фізична терапія у травматології та ортопедії», «Фізична терапія при захворюваннях нервової системи», «Лікувальний масаж», «Преформовані фізичні чинники», «Курортологія», що повинно бути відображено в оцінках, які виставляються під час складання вступного випробування.

Критерії оцінювання знань вступників

Кількість балів (max - 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Зміст програми фахового вступного випробування

ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Тема 1. Поняття, мета та завдання терапії. Види терапії. Принципи медичної та фізичної терапії / терапії. Медична терапія, фізична терапія, соціальна терапія, професійна терапія. Засоби фізичної терапії. Періоди та етапи терапії. Рухові режими та їх характеристика. Реабілітаційний діагноз: принципи і методика складання. Компетентності фахівців з фізичної терапії.

Тема 2. Клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної дії фізичних вправ. Лікувальна фізична культура: загальна характеристика, засоби та форми. Дозування фізичних вправ. Методика складання комплексів фізичних вправ.

Організація здійснення ЛФК. Характеристика кабінету (зали) ЛФК. Документація кабінету (зали) ЛФК.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ

Тема 3. Оцінка функціонального стану органів кровообігу та дихання.

Визначення частоти серцевих скорочень, артеріального тиску. Вирахування індексів, що характеризують роботу органів кровообігу (індекс Кверга, проба Руф'є, проба Кайро). Визначення частоти дихання. Проби з затримкою дихання (проба Штанге, проба Генча). Спірографія та пікфлоуметрія.

Тема 4. Оцінка толерантності до фізичного навантаження.

Поняття толерантності до фізичного навантаження. Максимальне споживання кисню, анаеробний вентиляційний поріг, метаболічний еквівалент навантаження. Встановлення толерантності до фізичного навантаження за допомогою проб з присіданням, сходинок тестів (Гарвадський степ-тест), крокових і бігових тестів. Субмаксимальне навантаження. Розрахунки максимального споживання кисню.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ

Тема 5. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи. Особливості застосування засобів і методів фізичної терапії хворих із захворюваннями серцево-судинної системи: мета, завдання, характеристика засобів і методів. Особливості фізичної терапії при стенокардії. Особливості фізичної терапії при інфаркті міокарду. Особливості фізичної терапії при артеріальній гіпертензії (гіпертонічній хворобі).

Тема 6. Фізична терапія при захворюваннях органів дихання.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях органів дихання. Особливості застосування засобів і методів фізичної терапії хворих із захворюваннями органів дихання: мета, завдання, характеристика засобів і методів. Особливості фізичної терапії при пневмонії. Особливості фізичної терапії при бронхітах та хронічному обструктивному захворюванні легень. Особливості фізичної терапії при бронхіальній астмі.

Тема 7. Фізична терапія при захворюваннях органів травлення.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях органів травлення. Особливості застосування засобів і методів фізичної терапії хворих із захворюваннями органів травлення: мета, завдання, характеристика засобів і методів. Особливості фізичної терапії при гастритах. Особливості фізичної терапії при виразковій хворобі. Особливості фізичної терапії при захворюваннях жовчно-видільної системи.

Тема 8. Фізична терапія при порушеннях обміну речовин, захворюваннях залоз внутрішньої секреції.

Види порушень обміну речовин. Особливості фізичної терапії при ожирінні. Особливості фізичної терапії при цукровому діабеті.

Тема 9. Фізична терапія при захворюваннях сечовидільної системи.

Фізична терапія при захворюваннях сечовивідної системи. Особливості фізичної терапії при нирковокам'яній хворобі. Особливості фізичної терапії при нефриті, пієліті.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ХІРУРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

Тема 10. Особливості фізичної терапії при ранах, опіках, відмороженнях, трофічних виразках і пролежнях.

Рани. Загальні поняття. Особливості фізичної терапії при ранах. Опіки. Загальні поняття. Особливості фізичної терапії при опіках. Відмороження. Загальні поняття. Особливості фізичної терапії при відмороженнях. Трофічні виразки і пролежні. Особливості фізичної терапії при трофічних виразках і пролежнях. Ураження периферійних кровоносних судин. Особливості фізичної терапії при ураженнях кровоносних судин.

Тема 11. Фізична терапія при оперативних втручаннях на органах грудної клітки.

Фізична терапія при оперативних втручаннях на гортані та трахеї. Фізична терапія при оперативних втручаннях на плеврі. Фізична терапія при оперативних втручаннях на легенях. Фізична терапія при оперативних втручаннях на серці. Фізична терапія після мастектомії.

Тема 12. Фізична терапія при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини.

Фізична терапія при оперативних втручаннях на шлунку. Фізична терапія при оперативних втручаннях на жовчному міхурі (холецистектомія). Фізична терапія при оперативних втручаннях на кишківнику. Фізична терапія після апендектомії. Фізична терапія після вилучення гриж живота та паху.

Тема 13. Фізична терапія при оперативних втручаннях на органах малого тазу (сечовидільні та статеві органи).

Фізична терапія при оперативних втручаннях на сечовивідних органах (нирках, сечовому міхурі). Фізична терапія після операцій оварієктомії у жінок. Фізична терапія після операцій з приводу опущення матки та піхви у жінок. Фізична терапія при оперативних втручаннях на простаті у чоловіків.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ У ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ

Тема 14 . Основи фізичної терапії в травматології та ортопедії

Характеристика засобів фізичної терапії в травматології і ортопедії. Особливості застосування лікувальної фізичної культури в травматології і ортопедії. Особливості застосування методик масажу в травматології і ортопедії. Особливості обстеження хворих з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату.

Тема 15. Фізична терапія при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей.

Обґрунтування необхідності застосування засобів фізичної терапії при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей. Види порушень постави та методи фізичної терапії при них. Сколіоз та засоби фізичної терапії, що застосовуються при сколіозі. Патологічні зміни стану стопи (плоскостопості) та методи фізичної терапії, що практично застосовуються при різних видах плоскостопості. Дисплазія кульшового суглоба та стану вродженого вивиху стегна. Засоби фізичної терапії, які застосовуються при дисплазії кульшового суглоба та при вродженому вивиху стегна.

Тема 16. Фізична терапія при травмах і захворюваннях суглобів.

Загальне поняття про травму і травматичну хворобу. Травматична хвороба, характер патологічних змін в організмі при травматичній хворобі. Основні засоби фізичної терапії, які застосовуються при ушкодженнях суглобів. Застосування методів фізичної терапії при гострому або хронічному артриті. Особливості застосування фізичної терапії при остеоартрозах. Особливості фізичної терапії при ураженнях плечового суглобу. Особливості фізичної терапії при ураженнях ліктьового суглобу. Особливості фізичної терапії ураженнях при колінного суглобу. Особливості фізичної терапії ураженнях при гомілково-стопового суглобу.

Тема 17. Фізична терапія при травмах і ушкодженнях кінцівок.

Особливості застосування методів фізичної терапії при переломах довгих трубчастих кісток. Методи фізичної терапії при переломах кісток верхнього плечевого поясу. Методи фізичної терапії при ушкодженнях ключиці та лопатки. Методи фізичної терапії при переломах стегна. Методи фізичної терапії при переломах кісток гомілки. Методи фізичної терапії ушкодженнях кісті і стопи.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

Тема 18. Основи фізичної терапії при патології нервової системи

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях і травмах нервової системи. Загальні основи фізичної терапії при патології нервової системи. Методичні особливості застосування засобів

фізичної терапії при захворюваннях і травмах нервової системи. Особливості обстеження хворих з захворюваннями та травмами нервової системи.

Тема 19. Особливості фізичної терапії при захворюваннях центральної нервової системи.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях нервової системи. Інсульт. Види інсульту. Фізична терапія хворих на при ішемічному інсульті залежно від періоду.

Фізична терапія при розсіяному склерозі. Фізична терапія при запальних захворюваннях головного мозку. Фізична терапія при хворобі Паркінсона. Фізична терапія при поліомієліті. Фізична терапія при нейроциркуляторній дистонії. Неврози. Фізична терапія при неврозах.

Дитячий церебральний параліч. Фізична терапія хворих на дитячий церебральний параліч.

Тема 20. Фізична терапія при травмах центральної нервової системи.

Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при травмах нервової системи. Поняття та види черепно-мозкових травм. Особливості фізичної терапії хворих при черепно-мозкових травмах. Травми спинного мозку. Особливості фізичної терапії при травмах спинного мозку у шийному, грудному та поперековому відділах хребта.

Тема 21. Фізична терапія при дегенеративно-дистрофічних ураженнях хребта.

Дегенеративно-дистрофічні ураження хребта. Особливості фізичної терапії при остеохондрозі хребта з неврологічними проявами. Фізична терапія при радикулопатії у попереково-крижовому відділі хребта. Особливості фізичної терапії з цервікалією. Особливості фізичної терапії з торакалією. Особливості фізичної терапії з люмбалією. Фізична терапія при плекситі. Фізична терапія при міофасціальному больовому синдромі.

Тема 22. Фізична терапія при захворюваннях периферичної нервів.

Особливості фізичної терапії при невриті лицьового нерва. Особливості фізичної терапії при невриті променевого нерва. Особливості фізичної терапії при невриті ліктявого нерва. Особливості фізичної терапії при невриті сідничного нерву (ішіасі). Особливості фізичної терапії при невриті великогомілкового нерву. Особливості фізичної терапії при невриті малогомілкового нерву.

ЛІКУВАЛЬНИЙ МАСАЖ

Тема 23. Основи класичного масажу. Елементи лікувального масажу.

Фізіологічний вплив масажу на різні системи організму. Класифікація масажу. Показання та протипоказання до масажу. Техніки прийомів масажу. Особливості масажу голови та обличчя. Особливості масажу комірцевої ділянки.

Особливості масажу спини, ділянки таза та сідничних м'язів. Особливості масажу верхньої кінцівки. Особливості масажу нижньої кінцівки. Особливості масажу Масаж грудної клітки та живота. Загальний масаж. Тривалість, послідовність масажних прийомів та масажованих ділянок тіла. Поняття «умовна одиниця» масажу. Самомасаж. Види самомасажу.

Тема 24. Особливості масажу при захворюваннях хребта та суглобів.

Особливості масажу при розтягненнях зв'язково-м'язового апарату. Особливості масажу при сколіозах. Особливості масажу при захворюваннях хребта. Особливості масажу при травмах і захворюваннях суглобів.

Тема 25. Особливості масажу при захворюваннях внутрішніх органів

Особливості масажу при гіпертонії, гіпотонії. Особливості масажу при бронхітах, пневмоніях, бронхіальній астмі. Особливості масажу при виразці шлунка та дванадцятипалої кишки. Особливості масажу при хронічних спастичних та атонічних колітах і дискинезіях кишкового тракту.

ПРЕФОРМОВАНІ ФІЗИЧНІ ЧИННИКИ

Тема 26. Основи застосування преформованих фізичних чинників у фізичній терапії.

Поняття, закони, концепції сучасної фізіотерапії. Основні принципи застосування фізичних чинників. Проблема специфічності у фізіотерапії. Персоналізована фізіотерапія. Класифікація лікувальних фізичних чинників та їх характеристика.

Тема 27. Преформовані фізичні чинники в лікуванні та терапії основних патологічних процесів.

Застосування преформованих фізичних чинників (апаратної фізіотерапії) при хворобах органів кровообігу. Застосування преформованих фізичних чинників (апаратної фізіотерапії) при хворобах органів дихання. Застосування преформованих фізичних чинників (апаратної фізіотерапії) при хворобах органів травлення.

КУРОРТОЛОГІЯ

Тема 28. Загальні поняття про курортологію.

Природні курортні чинники. Погода і клімат як курортний чинник. Характеристика видів клімату України. Характеристика аерореспіраторних впливів на організм людини. Характеристика сонячних впливів на організм людини. Характеристика впливів води (водяних процедур) на організм людини, таласотерапія.

Мінеральні води та їх застосування. Фізіологічний вплив мінеральних вод для пиття на організм людини. Застосування мінеральних вод для пиття в терапії

та лікуванні. Бальнеологічне застосування мінеральних вод. Механізми дії мінеральних вод на органи і системи організму людини при їх бальнеологічному застосуванні.

Грязі та їх застосування. Загальна характеристика лікувальних грязей: типи, структура, склад, регенерація. Особливості дії грязі на органи і системи організму людини.

Тема 29. Курорти України. Загальні поняття про санаторно-курортне лікування / реабілітацію.

Курорти: визначення, класифікація. Кліматичні, бальнеологічні, грязьові, клімато-бальнеологічні курорти України. Фізіологічне обґрунтування санаторно-курортного лікування / терапії. Загальні показання та протипоказання до санаторно-курортного лікування / терапії.

Рекомендована література

Основна:

1. Основи фізичної терапії: Навчальний посібник/ За заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Вовканич А. С. Вступ до фізичної терапії : навч. посіб. / А. С. Вовканич. – Львів: ЛДУФК, 2013. – 184 с.
3. Фізична терапія, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
4. Мухін В.М. Фізична терапія: підручн. для студ. ВНЗ/В.М. Мухін.- К. : Олімпійська література, 2014. – 488 с.
5. Белікова Н. О. Основи фізичної терапії в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущенко. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
6. Основи діагностичних досліджень у фізичній терапії : навч. посіб. / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський [та ін.]. – Львів : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.
7. Марченко О.К. Фізична терапія хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: Навчальний посібник. – К.: Олімпійська література, 2006. – 196 с.
8. Пархотик И. И. Физическая реабилитация при заболеваниях органов брюшной полости. - К., 2014. – 224 с.
9. Реабилитация при заболеваниях сердечно-сосудистой системы / под ред. проф. И. Н. Макаровой. – М. :ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 293 с.
10. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.

11. Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. — 234 с.
12. Ярош А.М., Епифанова В.М. Основы курортологии. Учебное пособие. — Симферополь: Антиква, 2010. — 396 с.
13. Григус І. М. Фізичнотерапія в пульмонології :навчальний посібник / І. М. Григус. — Рівне, 2015. — 186 с.
14. Лечебная физическая культура при нарушениях опорно-двигательного аппарата у детей и подростков: учеб. пособие / Л.П. Гребова — М.: Издательский центр «Академия», 2006. — 176 с.
15. Дубровский В.И., Дубровская А.В. Лечебный массаж. М.: ГЭОТАР-МЕД, 2004. — 512 с.

Додаткова:

1. Воронін Д. М. Фізична терапія при захворюваннях нервової системи: навч. посіб. / Воронін Д. М., Павлюк Є. О. — Хмельницький, ХНУ, 2011. — 143 с.
2. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. — М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. — 336 с.
3. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенко. — К.: «Купріянова», 2005. — 400 с.
4. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / В.В. Клапчук, Г.В. Дзяк, І.В. Муравов та ін./ За ред. В.В. Клапчука, Г.В. Дзяка. — К.: Здоров'я, 1995. — 312 с.
5. Дубровский В.И. Лечебная физическая культура и врачебный контроль: учебник [для студентов мед. вузов] / В.И. Дубровский. — М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006. — С. 301-305.
6. Лечебная физическая культура: учебник для студ. высш. учеб. завед. / [С.Н. Попов, Н.М. Валеев., Т.С. Гарасева и др.]; под ред. С.Н. Попова. — 5-е изд., стер. — М.: Издательский центр «Академия», 2008. — 416 с.
7. Годішевський В. М. Лікувальна фізкультура в травматології. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / за ред. В.В. Клапчука, Т.В. Дзяка. — Київ, Здоров'я, 1995. — С. 57-77.
8. Рекомендации по реабилитации при заболеваниях органов дыхания: пер. с англ. Амер. ассоц. по реабилитации больных с заболеваниями сердечно-сосудистой и дыхат. систем. К.: Олімпійська література, 2010.
9. Рекомендации по реабилитации при заболеваниях сердца: пер. с англ. Амер. ассоц. по реабилитации больных с заболеваниями сердечно-сосудистой и дыхат. систем. К.: Олімпійська література, 2011.
10. Немедикаментозне лікування в клініці внутрішніх хвороб / Бабов К.Д., Бліндер М.А., Богданов М.М. та ін. — К.: Здоров'я, 1995. — 528 с.